

РЕШЕНИЕ

№ 42188

гр. София, 16.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, I КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на 21.11.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Добромир Андреев

ЧЛЕНОВЕ: Наташа Николова

Биляна Икономова

при участието на секретаря Галя Илиева и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **10818** по описа за **2025** година докладвано от съдия Биляна Икономова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/ във връзка с чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационна жалба на Директор на Национално тол управление към Агенция „Пътна инфраструктура“ срещу Решение № 2787/22.07.2025 г. по АНД № 4534/2025 г. по описа на Софийски районен съд, 147-ми с-в.

В касационната жалба са изложени подробни съображения за отмяна на решението, като моли да бъде потвърдено оспореното НП. Твърди, че съдът не бил извършил правилна преценка на събраните доказателства. Не бил оспорен съставеният доклад от Електронната система за събиране на пътни такси /ЕССПТ/. Видни били ППС, табелата му с регистрационния номер, датата, часът и мястото на движение, местонахождението на техническото средство. Наказаното лице не било възразило, че то е извършило нарушението въпреки запознаването му с доклада и снимките, генерирани от ЕССПТ. Позовава се на чл. 187а, ал. 4 ЗДвП относно посочване на извършителя на деянието.

В откритото съдебно заседание касаторът Директор на Национално тол управление към Агенция „Пътна инфраструктура“, редовно призован, не се явява и не се представлява.

Ответникът С. Й. Г., редовно призован, не се явява и не се представлява. С писмени бележки оспорва жалбата и моли решението да бъде оставено в сила. Водачът бил задържан за съставяне на АУАН на излизане от територията на Република България и не е имал възможност да спази

срока за възражение. Същият се водил на трудов договор в дружеството, собственик на ППС, като не била изисквана информация кой е управлявал товарния автомобил на посочените дата и час. Твърди се, че отговорността на собственика/ползвателя на ППС е субсидиарна, доколкото не е установено кой е водачът, управлявал ППС. Пзовава се на Решение на СЕС по съединени дела С-497/15 и С-498/15, касаещо фиксирания размер на наказанието. Действително бил предвидена възможност за заплащане на компесаторна такса, чийто размер също бил фиксиран.

Представителят на Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, предлага оспореното решение да бъде оставено в сила.

Административен съд София-град, I касационен с-в, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 от АПК, приема следното от фактическа и правна страна:

Касационната жалба е депозирана в законоустановения срок от активно легитимирано лице срещу акт, който подлежи на оспорване, поради което същата е допустима.

Разгледана по същество, тя е НЕОСНОВАТЕЛНА.

На първо място, решението на Районния съд е валидно и допустимо, доколкото същото е постановено по подадена в срок жалба срещу акт, който подлежи на съдебен контрол, като произнасянето е извършено от компетентен съд в рамките на правомощията му.

Съгласно чл. 58, ал. 1 ЗАНН препис на НП се връчва лично на лицето срещу подпис. С чл. 58, ал. 2 ЗАНН е предвидено изключение от това правило, като се допуска връчване на наказателното постановление с отбелязване при кумулативното наличие на две предпоставки - нарушителят да не е намерен на посочения от него адрес и новият му адрес да е неизвестен. Правилото не подлежи на разширително тълкуване. Правилата на чл. 180 НПК, приложими на основание чл. 84 ЗАНН при връчване на НП в хипотезата на чл. 58, ал. 2 ЗАНН, поставят в тежест на административнонаказващия орган да докаже, че са спазени изискванията на закона, тоест че нарушителят не е намерен на посочения от него адрес, а новият адрес е неизвестен. Само при наличие на доказателства за изпълнение на тези законоустановени предпоставки, връчването по реда на чл. 58, ал. 2 ЗАНН би било редовно процесуално действие, от което възниква последицата в чл. 59, ал. 2 ЗАНН - начало на срок за обжалване.

В конкретния случай такива доказателства липсват. Приложени са копия на обратни разписки за изпращане чрез Български пощи, видно от които е направено отбелязване на две различни НП НП № BG25022023/5800/P8-202/13.07.2023 г. и НП № BG25022023/5800/P8-201/13.07.2023 г., като на една от тях е вписан и номер 94-00-16424/18.07.2023 г., който не съответства на поставения върху писмото, с което се изпраща на наказаното лице оспореното в настоящото съдебно производство НП, а именно – № 94-00-16412/18.07.2023 г. Върху тази разписка е и поставена дата 10.09.2023 г., която не съответства на отбелязаната за дата на връчване на НП – 09.10.2023 г. В този смисъл не може да се приеме, че е направено необходимото за връчването на проценото НП на наказаното лице, нито да се обуслови извод за връчването на кое точно НП е направен опит от наказващия орган. Отделно от това, въпреки че не е предвидена възможност за редовно връчване на съобщения и книжа по пощата съгласно чл. 84 ЗАНН във връзка чл. 178 – чл. 182 НПК, то връчването на НП по пощата би имало правно значение, само ако пощенският служител намери адресата, който с подписа си удостовери получаването /лично връчване/ или ако са изпълнени надлежно процедурите по чл. 180, ал. 2 – ал. 4 НПК. Видно е, че в настоящия случай, това не е така. След като адресатът не е намерен, нито лице от адреса, съгласно да получи съобщението, единствено отразяването от пощенския служител, че пратката е върната обратно в пощенския клон с отбелязване „непотърсена“, не е достатъчно основание за органа да приложи фикцията по чл. 58, ал. 2 ЗАНН, приравняваща правните последици на личното връчване с тези на невръчване

на наказателното постановление. Дори и да се приеме, че се касае за хипотеза на поставено служебно известие за доставяне и невявяване на лицето за получаване на пратката, то, както бе отбелязано по-горе, не става ясно коя точно пратка следва да бъде доставена.

Не са ангажирани и доказателства в подкрепа наличието на втората кумулативна предпоставка - нарушителят да е сменил адреса си и новият адрес да е неизвестен. Наказващият орган не доказва, а и не твърди, че е положил усилия да открие новия адрес на нарушителя или да е предприел действия за връчване на наказателното постановление по друг начин. Дори и да се приеме, че лицето отсъства предвид характера на работата си и поради тази причина не е потърсил пратките до него, то това в никакъв случай не означава, че същият има нов адрес и че този нов адрес непременно е неизвестен. Същевременно, следва да се посочи, че няма конкретни данни по преписката до датата на отбелязване за връчване на наказателното постановление /09.10.2023 г./ да е извършвана проверка дали наказаното лице има регистриран различен постоянен и настоящ адрес в страната от този, посочен в АУАН и в процесното НП, въз основа на която да се констатира настъпила ли е промяна на тези обстоятелства, вкл. и дали случаят обхваща хипотезата на „неизвестен нов адрес“ по смисла на чл. 58, ал. 2 ЗАНН.

Формира се извод, че наказващият орган не е използвал всички процесуални способности, за да открие лицето и да извърши редовно връчване на НП, така че то, след като се запознае със съдържанието на НП, да реализира в срок предоставеното му от закона право на оспорване /чл. 59 във връзка с чл. 58 ЗАНН/. НП не е влязло в сила, защото с оглед разпределената доказателствена тежест Директорът на Национално тол управление към Агенция „Пътна инфраструктура“ не опровергава факта, че до този момент то не е било връчено на наказаното лице, както и не доказва, че за последното не е съществувала възможност да го оспори по аргумент от чл. 64, б. „б“ ЗАНН. С редовното връчване на НП се свързва единствено възможността за неговото обжалване в преклузивния срок по чл. 59, ал. 2 ЗАНН, който в конкретния случай не е изтекъл, както правилно е приел СРС, макар и без да се изложи мотиви за това, предвид и направеното в писмото, с което се изпраща административнонаказателната преписка, възражение.

На второ място, СРС е установил следната фактическа обстановка: на 25.02.2023 г. в 14:09:16 ч., на излизане от територията на Република България на ГКПП К. пристигнало ППС с рег. [рег.номер на МПС] , вид влекач, марка и модел ВОЛВО ФХ. Било установено, че на 10.02.2023 г. в 11:47:53 ч. същото ППС е управлявано от неустановено по делото лице по пътя Чепинци А-6, отсечка 60+705, засечено с контролно устройство № 10192, като за това ППС не била платена дължимата пътна такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП. Генериран бил запис. За нарушението на чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП във връзка с чл. 179, ал. 3а от ЗДвП на водача на ППС С. Й. Г. е съставен АУАН. На основание чл. 179, ал. 3а от ЗДвП е издадено НП № BG25022023/5800/P8-202/13.07.2023 г., с което на нарушителя е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 1800 лева. Тази фактическа обстановка е установена въз основа на събрания и кредитиран от СРС доказателствен материал. СРС е отменил НП.

На трето място, настоящата съдебна инстанция приема, че липсват основания за отмяна на оспореното съдебно решение и потвърждаване на НП.

Правилно СРС е приел, че в АУАН и НП не се сочи нарушената разпоредба, каквото изискване е поставено с чл. 42, ал. 1, т. 5 и чл. 57, ал. 1, т. 6 ЗАНН. Посочените норми от Закона за пътищата предвиждат общи задължения за заплащане на тол такси, но не въвеждат конкретно правило за поведение за водача. Липсата на точна правна квалификация на описаното от фактическа страна деяние ограничава възможността на лицето да разбере за неизпълнението на кое задължение или нарушението на коя забрана е ангажирана отговорността му, съответно и да организира защитата си. Допуснатото процесуално нарушение е от категорията на съществените, основание за отмяна

на НП, вкл. и поради това, че представлява пречка за осъществяване на ефективен контрол от съда относно спазен ли е по време, място и лица материалният закон при издаване на НП.

В случая видът на наложеното наказание и неговият размер са установени в чл. 179, ал. 3а ЗДвП, като предвиденият от законодателя размер е фиксиран и не е предвидена възможност за преценка предвид осъществилите се факти, т.е. не се прави разлика дали е налице изцяло или частично неплащане на дължимата по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата такса, нито дали това се дължи на умишлени действия и от кого са извършени те или в резултат на грешка и причините за проявата ѝ, нито се съобразяват изминатото разстояние, какъв точно е размерът на дължимата пътна такса. При преценка осъществен ли е състав на нарушение и при определяне тежестта на наказанието, съответно – при преценка на елементите, които могат да бъдат отчитани при определянето на размера на наказанието, е водещ задължителният за държавите членки, както и за съда, принцип за пропорционалност /Решение на Съда от 22 март 2017 г. по съединени дела С-497/15 и С-498/15/.

Съгласно Решение на Съда от 21 ноември 2024 г. по дело С-61/23 „член 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 година относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури, изменена с Директива 2011/76/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 27 септември 2011 г., трябва да се тълкува в смисъл, че посоченото в него изискване за съразмерност не допуска система от наказания, която предвижда налагане на глоба или имуществена санкция с фиксиран размер за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително заплащане на таксата за ползване на пътната инфраструктура, независимо от характера и тежестта им, вкл. когато тази система предвижда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност чрез заплащане на „компенсаторна такса“ с фиксиран размер.

Доколкото не са налице основанията на чл. 63в от ЗАНН във връзка с чл. 348 от НПК, то съдът констатира, че постановеното съдебно решение следва да бъде оставено в сила /чл. 221, ал. 2 от АПК/.

Въпреки изхода от спора разноски в полза на ответника не се дължат, тъй като такива не са поискани.

Така мотивиран, Административен съд София-град, I касационен с-в

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 2787/22.07.2025 г. по АНД № 4534/2025 г. по описа на Софийски районен съд, 147-ми с-в.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: